

Rakennusteollisuuden vastuullisuusohjelman toimeenpano etenee

5.2.2026 Ympäristövastuu rakennusteollisuudessa -webinaari
Merja Vuoripuro

Strategiset vastuullisuusteemat ja näiden tavoitetilat

Strategiset vastuullisuusteemat

Ilmasto: Vähähiilinen ja ilmastoresilientti rakennettu ympäristö

Ilmastonmuutoksen huomioon ottaminen läpi rakennusteollisuuden arvoketjun ja arvoverkon aina rakennuskohteiden suunnittelusta niiden ylläpitoon. Ilmastonmuutos kattaa sekä hillintätoimet että ilmastonmuutokseen sopeutumisen.

Biodiversiteetti: Luontoa huomioiva rakentaminen

Uudistava, elvyttävä ja ennallistava rakentaminen luontopositiivisen siirtymän mahdollistamiseksi ja luontokadon pysäyttämiseksi. Uudistavaan rakentamiseen kytkeytyvät luonnon ja ihmisten hyvinvointi, ympäristön tilan parantaminen, brownfield-alueiden hyödyntäminen, luonnonvarojen käytön vähentäminen sekä monimuotoisten viheralueiden lisääminen.

Kiertotalous: Elinkaarilähtöinen toiminta

Elinkaarilähtöisyydellä pyritään pitkäikäisiin rakennuksiin ja infrastruktuuriin sekä materiaalien kiertoon ja uusiokäyttöön. Teemassa huomioidaan koko rakennusten ja rakenteiden elinkaari aina suunnittelusta ja rakentamisesta käyttöönottoon, huoltamiseen ja korjaamiseen sekä elinkaaren päättyessä purkamiseen ja materiaalien uudelleenkäyttöön.

Työvoima: Monimuotoinen ja hyvinvoiva henkilöstö

Monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistäminen rakennusteollisuudessa. Monimuotoisuudella tarkoitetaan ominaisuuksia, jotka erottavat ihmiset toisistaan, esimerkiksi ikää, sukupuolta, etnistä taustaa, koulutusta, seksuaalista suuntausta tai asenteita ja arvoja. Työhyvinvoinnin takaaminen varmistamalla terveellinen ja turvallinen työympäristö. Monimuotoisuudella ja työhyvinvoinnilla mahdollistetaan alan veto- ja pitovoima.

Liiketoimintaperiaatteet: Läpinäkyvä ja reilu arvoketju

Läpinäkyvyyden toteutuminen koko rakennusteollisuuden arvoketjussa. Läpinäkyvyydellä tarkoitetaan tarvetta vertailukelpoiselle ja kattavalle tiedolle reilun kilpailun ja tiedon jäljitettävyyden mahdollistamiseksi. Eettisten toimintaperiaatteiden ja työntekijöiden oikeuksien toteutuminen varmistetaan koko arvoketjussa ml. harmaan talouden torjunta ja hankintaperiaatteiden varmistaminen.

Tavoitetilat

Rakennusala voi osaltaan tukea merkittävästi Suomen hiilineutraalisuustavoitteen 2035 saavuttamista ja tuottaa vähähiilisiä ratkaisuja myös muille toimialoille näiden kaikkien tarvitessa rakennuksia ja infrastruktuuria toiminnoissaan.

Rakennusala osallistuu luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon monimuotoisuuden elvyttämiseen, jotta vuoteen 2030 mennessä luonto on näkyvästi ja mitattavasti elpymässä.

Elinkaariajattelu ohjaa päätöksentekoa 2030-luvulle mennessä. Rakennettu ympäristö on pitkäikäistä elinkaarilähtöisen suunnittelun, toteutuksen ja ylläpidon ansiosta. Rakennukset muuntuvat uusiin käyttötarkoituksiin, ja materiaalit kiertävät.

Ala on houkutteleva kaikille taustasta riippumatta 2030-luvulle mennessä. Rakennusallalla on nollatoleranssi syrjinnälle, häirinnälle ja epäasialliselle kohtelulle. Alalla jokaiselle taataan terveellinen ja turvallinen työympäristö.

Eettiset toimintaperiaatteet toteutuvat arvoketjuissa ja harmaa talous on torjuttu 2030-luvulle mennessä. Alan arvoketjut ovat läpinäkyviä kumppanuusverkostoja, joissa tehdään tiivistä yhteistyötä.

Vastuullisuusohjelma toteuttaa RT:n strategiaa

Osaava ja vastuullinen rakennusteollisuus

Lisäämme rakennusalan houkuttelevuutta osaavalle ja monimuotoiselle työvoimalle

Edistämme toimivia työmarkkinoita ja turvallista työelämää

Teemme vastuullisuudesta kilpailuedun alalle

Kasvun edellytykset ja toimivat markkinat

Mahdollistamme rakennetun ympäristön pitkäjänteiset investoinnit ja resilienssin

Ajamme kasvua mahdollistavaa sääntelyä ja reilua kilpailuympäristöä

Nostamme tuottavuutta ja laatua digitalisaation sekä tekoälyn avulla

Vihreän siirtymän mahdollisuudet

Vahvistamme Suomen kilpailukykyä vihreässä siirtymässä

Edistämme ekologisesti kestävästä rakentamisesta ja kiertotaloutta

Lisäämme energiaviisasta uudis- ja korjausrakentamista

2025 toteutettuja ja 2026 tulevia toimia

Ilmasto, biodiversiteetti ja kiertotalous

- [EU-taksonomian raportointiopas](#) kriteerit-työkaluineen (RATEKO)
- [Vähähiilisen rakentamisen tietopankki, opas ja koulutus](#) (RATEKO)
- [Vähähiilisen betonin tiekartta](#), Betoniteollisuus
- [Talotekniikan kiertotaloushanke](#) (Talteka)
- RT:n ja 10 suurimman kaupungin [julkilausuma luontokadon pysäyttämiseksi](#) ja Luontofoorumi
- [Kiertotalouden Green Deal](#) -kattositoumus
- [Virtavesien ennallistamisen seminaari eduskunnassa](#) & WWF
- [Luontotoimien vauhdittaminen rakennusalalla -koulutus](#) & Sitra
- [Luonnon monimuotoisuuden KIRA-haaste](#) sekä [Korjausrakentamisen KIRA-haaste](#) (KIRA-kasvuohjelma)
- Uudelleenkäytettävien rakennusosien käytön edistäminen talonrakentamisessa, [Uuraket](#)-hanke (RTS)

Ilmasto, biodiversiteetti ja kiertotalous

2026 tulossa mm.

- Ekologisen kompensaation mallin kehittämiseen osallistuminen siten, että se kannustaa rakennusalan toimijoita kompensoimaan luontovaikutuksiaan. Tavoitteena on tunnistaa ja hyödyntää alan mahdollisuudet luontopositiivisten ratkaisujen edistämässä.
- Biodiversiteettistrategian välitarkastelu
- Rakennusten elinkaaren pidentäminen: eKosteuskoulutuksen päivittäminen ja laajentaminen koko kuivaketjuun

Työvoima: monimuotoinen ja hyvinvoiva henkilöstö

- [Sitoumus valtioneuvoston rasismiin vastaiseen kampanjaan](#)
- [Työehtosopimusten](#) ammattinimikkeet sukupuolineutraaleiksi
- Huomio psykologiseen turvallisuuteen Turvallisuusviikolla
- Tunnetaidot työelämässä -jäsenwebinaari
- Monimuotoisuuden itsearvioinnin pilotointi osaavan työvoiman yritysryhmässä
- Ohje yrityksille monimuotoisuuden, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden huomioimiseksi (viimeistelyssä)
- Malli syrjinnän ja häirinnän vastaisista ohjeista sekä käsittelyprosessista ja menettelytavoista (viimeistelyssä)

Osallistuminen yhteistyöhankkeisiin:

- Mentorointiohjelma [Match made in Finland](#) kansainvälisille korkeakouluopiskelijoille (EK)
- Kaksivuotinen [Suomen tulevaisuuden tekijät](#) -hanke proaktiivisen maahanmuuton mallin kehittämiseksi (MDI)
- [Naisosaajia energia- ja rakennusosalalle](#) (LAB AMK)

Parannetaan monimuotoisuuden ja hyvinvoinnin edellytyksiä veto- ja pitovoiman kasvattamiseksi

Vastuullisuusteema
Työvoima: monimuotoinen
ja hyvinvoiva henkilöstö

Laaditaan yhdessä henkilöjärjestöjen kanssa ohjeita ja käytäntöjä syrjinnän, häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisemiseksi sekä mitataan niiden esiintymistä. Vahvistetaan johdon sitoutumista nollatoleranssiin ja vaikutetaan henkilöstön sekä esihenkilöiden asenteisiin viestinnän ja koulutuksen avulla.

TOSU 2026-2027

1. Julkaistaan jäsensivuilla ja jäsenuutiskirjeissä opas monimuotoisuuden, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden huomioimiseen yrityksissä sekä ohje häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ehkäisemiseksi ja käsittelemiseksi.
2. Päivitetään ja tehdään tutuksi eettiset ohjeet rakennusalan työpaikoille yhteistyössä henkilöjärjestöjen kanssa.
3. Järjestetään jäsenille koulutuksia ja tietoiskuja esim. yhdenvertaisuudesta, seksuaalisen häirinnän ennalta ehkäisemisestä, monimuotoisesta ja monikulttuurisesta työyhteisöstä ja rohkeasta puheeksi ottamisesta.
4. Tarjotaan yrityksille Dialogipeliä monimuotoisuudesta henkilöstön ja esihenkilöiden tietämykseen ja asenteisiin vaikuttamiseksi.
5. Suunnitellaan henkilöjärjestöjen kanssa yhteisiä työhyvinvointikysymyksiä syrjinnän, häirinnän ja epäasiallisen kohtelun esiintymisestä rakennusalan työpaikoilla.
6. Toteutetaan viestinnällinen hanke, jolla osoitetaan johdon sitoutuminen nollatoleranssitavoitteeseen. Kanavina esim. some/LinkedIn ja jäsenuutiskirje.

Liiketoimintaperiaatteet: läpinäkyvä ja reilu arvoketju

- Viestitty ja vaikutettu [työsuhderekisterin](#) perustamiseksi
- Vaikutettu laskutuspalveluyrityksille rekisteröitymispakon puolesta
- Tehty tutuksi yrityksille [RT-ohjekorttia Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennusosalalla](#)
- [Jäsenwebinaari työperäisen hyväksikäytön torjunnasta](#)

Osallistuminen yhteistyöhankkeisiin:

- Huolellisuusmenettelyn kehittäminen rakennusmateriaalien ympäristö- ja ihmisoikeusriskien hallintaan - [KIRAriskDD](#) 1. vaiheen tulokset 11.6. Menettelyn käytännön pilotointi talvella 11 yrityksessä, joista kuusi on RT:n jäseniä, tulosten julkistus maaliskuussa 2026 (KIRA-Hub, RT ja Rakli)
- [VALUE](#) - vastuullisuutta liiketoimintaan ja arvoketjuihin (Business Oulu ja Pohjois-Suomen Rakennusklusteri)

=> Toimet jatkuvat 2026

Jäsenyritysten tietämys ja valmius vastuullisuussäätelyn vaatimusten täyttämiseksi kasvaa (2025)

Tuetaan jäsenyrityksiä kestävyysraportointidirektiivin vaatimusten täyttämisessä ja yritys vastuudirektiiviin kansalliseen soveltamiseen valmistautumisessa mahdollisuuksien mukaan viestinnän, ohjeistusten ja koulutusten avulla.

- [EU-taksonomian raportointiopas](#) ml. kriteerit-työkalu ja [imastoriskien arviointiopas](#) (RATEKO)
- EK:n webinaari EU:n kestävyysraportoinnista – mistä Green Omnibus -hankkeessa on kyse? 7.3.2025
- INFRAn jäsenwebinaari Ympäristölainsäädäntö muuttuu: mihin PK- sektorin tulisi varautua 6.3.2025
- [Vapaaehtoisesta VSME-standardista jäsenwebinaari](#) ja [artikkeli](#) pk-yrityksille 25.9.
- [Maalausliikkeen vastuullisuusraportointiopas](#) – Pintaurokoitsijat, Katri Jerko
- [RATEKOn koulutus kestävyys- ja taksonomiaraportointiin](#) valmisteltu 2025, käynnistyy 2026 alussa
- RALAn yhteistyöhankkeessa kehitetään [yhtenäinen mittaristo ja malli vastuullisuuden raportointiin rakennusalaalla](#), työ käynnistyi kaksoisolennaisuusanalyysillä syksyllä 2025 (hankkeen lähtökohtana PK-yritysten näkökulma)

Välitetty jäsenyrityksille tietoa myös seuraavista koulutuksista:

- EU-rahoitteisen Haaga-Helian ImpAct-hankkeen maksuttomat webinaarit keväällä ja syksyllä (teemawebinaarien aiheina mm. CSRD, VSME, kaksoisolennaisuus, kestävyysraportointiin valmistautuminen ja viherväittämiä koskeva direktiivi)
- Haaga-Helian [KESTÄ-hankkeen](#) koulutusta kestävyysraportointiin

Jäsenyritysten tietämyksen ja valmiuden kasvattaminen vastuullisuussäätelyn vaatimusten täyttämiseksi (2026)

Tuetaan jäsenyrityksiä kestävyysraportointidirektiivin vaatimusten täyttämisessä ja yritys vastuudirektiiviin kansalliseen soveltamiseen valmistautumisessa mahdollisuuksien mukaan viestinnän, ohjeistusten ja koulutusten avulla.

- RTT:n [ympäristövastuu rakentamisessa -webinaari](#) 5.2.2026 koko RT:n jäsenistölle
- Pintaurakoitsijat ry järjestää kaksi vastuullisuuskoulutusta yhteistyössä Teknos Oy:n kanssa 12.2. ja 12.3.2026. Aiheena pienyrittäjän vastuullisuuteen liittyvät vaatimukset etenkin maalausalan ja lattianpäällystysalan yrittäjien kannalta.
- EU:n kestävyysraportointisäätelyä yksinkertaistavan Sustainability Omnibus -paketin sisällöstä ja vaikutuksista ohjeistus ja mahdollinen koulutus jäsenyrityksille
- Vihreän siirtymän kuluttajansuojadirektiivin viherväittämistä webinaari keväällä

Muiden tahojen hankkeita:

- RALAn yhteistyöhankeessa kehitetään [yhtenäinen mittaristo ja malli vastuullisuuden raportointiin rakennusallalla](#), lähtökohtana PK-yritysten näkökulma - [pilotointi 2026](#).
- Destia ja Oulun ammattikorkeakoulu ovat toteuttaneet yhteistyössä infra-alan opiskelijoille ja ammattilaisille suunnatun vastuullisuuden verkko-opintokokonaisuuden.

Annamme miehellämme lisätietoja!

RT:n vastuullistiimin vetäjät:
Ville Wartiovaara, ville.wartiovaara@rt.fi
Merja Vuoripuro, merja.vuoripuro@rt.fi

rt.fi/vastuullisuus